

Lidwoorden

Het Nederlands kent drie lidwoorden, **de** [də], **het** [ət] en **een** [ən].

	enkelvoud (=1)			meervoud (>1)
	mannelijk ♂	vrouwelijk ♀	onzijdig ⊗	-
onbepaald	een [ən]	een [ən]	een [ən]	-
bepaald	de [də]	de [də]	het [ət]	de [də]

Normaal komt er voor een zelfstandig naamwoord een lidwoord.

Zet **de** tas maar op **een** stoel.

Om de uitspraak van de lidwoorden uit te leggen wordt gebruik gemaakt van het Internationaal Fonetisch Alfabet (International Phonetic Alphabet, IPA). De klanken die bij de IPA symbolen horen, zijn te beluisteren op bijvoorbeeld de volgende sites. Klik op het IPA symbool en het geluid wordt afgespeeld

<http://www.yorku.ca/earmstro/ipa/>

<http://www.seeingspeech.ac.uk/>

Bepaald Lidwoord

Een bepaald lidwoord wordt gebruikt als het duidelijk is, als bepaald is, om welke van de groep het gaat. Bijvoorbeeld: '**de** tas'. Het is duidelijk welke tas bedoeld wordt. Dat kan zijn omdat er maar één tas is of het is duidelijk dat het gaat om de tas die net binnen gebracht wordt, misschien een bootschappentas.

Onbepaald Lidwoord

Een onbepaald lidwoord wordt gebruikt als niet duidelijk is, als niet bepaald is, om welke van de groep het gaat. Bijvoorbeeld: '**een** stoel', er zijn meer stoelen in de keuken of de kamer en het is niet belangrijk of niet duidelijk welke bedoeld wordt, elke stoel is goed om de tas op te zetten.

Dit materiaal is gratis beschikbaar via: <https://www.held.com.br/resources/>

In het Nederlands wordt het onbepaald lidwoord (**een** [ən]) normaal het zelfde geschreven maar anders uitgesproken dan het nummer 1 (**een** [e:n | ein]). Alleen als het voor de lezer onduidelijk kan zijn of de schrijver het nummer en niet het lidwoord bedoelt, dan wordt het nummer 1 met accenten geschreven als **één**.

onbepaald lidwoord:	een	[ən]
nummer 1	een	[e:n ein]
nummer 1	één	[e:n ein]

Het onbepaald lidwoord **een** is afgeleid van het nummer **één**. Het lidwoord **een** betekend zoiets als *misschien één, minstens één, waarschijnlijk één, ongeveer één*. Daarom kan het onbepaald lidwoord **een** niet gebruikt worden met een meervoud of een stofnaam. Een stofnaam is een naam van een stof, een materiaal of ander idee dat niet telbaar is bijvoorbeeld (b.v.) vlees, wol, hout, lucht, goud, zilver.

Thuis kan een gast gevraagd worden:
Wil je koffie?

In een café wordt normaal gevraagd:
Wilt u een koffie?

In het café wordt de koffie per eenheid, per kopje, verkocht. *Een koffie* is kort voor *een kopje koffie*. Thuis is de hoeveelheid koffie niet belangrijk.

Lidwoorden en hoeveelheden

We hebben vier boeken gekocht.
Er zitten veel mensen in de trein.

Als er een kwantiteit word genoemd met een telwoord zoals **vier**, 2374 of met uitdrukkingen zoals **veel**, **nogal wat** of **weinig**, dan is een lidwoord niet nodig. Omdat het duidelijk gaat om meer dan één, is het onlogisch om het onbepaald lidwoord **een** samen te gebruiken.

Voorbeelden:

We hebben de vier boeken gekocht.

Niet: ~~We hebben een vier boeken gekocht.~~
(Vier boeken is nooit één boek.)

Er zitten veel mensen in de trein.

Niet: ~~Er zitten een veel mensen in de trein.~~
(veel mensen is nooit één mens.)

Lidwoorden en namen

In Nederland word normaal met eigennamen geen lidwoord gebruikt. In Vlaanderen wordt soms wel een bepaald lidwoord gebruikt samen met een eigenaam.

Bij meervouds- of beschrijvende namen zoals van vele landen kan wel een bepaald lidwoord nodig zijn.

De president van de Federale Republiek Brazilië.

De president van Brazilië.

niet: De president van de Brazilië.

De officiële naam van Nederland is het Koninkrijk der Nederlanden.

niet: De officiële naam van het Nederland is het Koninkrijk der Nederlanden.

Bij namen van geografische structuren zoals rivieren bergen en bergketens worden normaal wel lidwoorden gebruikt.

de Rijn

de Vesuvius

de Alpen

de Andes

Dit zou verklaard kunnen worden door deze namen als een korte vorm te zien van een naam die oorspronkelijk beschrijvend of meervoud was. Zo schijnt bijvoorbeeld de naam **Rijn** af te komen van het Indo-Europese woord *rei* dat *stromen* betekent. De naam **Alpen**, is een meervoud dat de bergketen aangeeft maar ook schijnt deze naam van de beschrijvende term *alp* af te komen. Afhankelijk van vermelde bron en oertaal, worden voor *alp* betekenissen gegeven als: *hoog*, *wit*, *hoge berg*, *witte berg*, *hoge witte berg*. Dus **de Alpen** betekent zoiets als *de hoge witte bergen*.

Dit materiaal is gratis beschikbaar via: <https://www.held.com.br/resources/>